

Mestský úrad Sered'

Materiál č. 5B na prerokovanie MsZ zo dňa 13.09.2022

Názov materiálu:

➤ *Správa hlavnej kontrolórky z vykonanej kontroly dodržiavania zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znp. a interných predpisov pri poskytovaní sociálnej služby, ktorým je v rozsahu svojej pôsobnosti poskytovateľ mesto Sered', iných sociálnych služieb /neverejných poskytovateľov/, ktorým majú povinnosť mestá a obce poskytovať finančný príspevok s účinnosťou od 31.12.2021 a od 01.01.2022.*

Materiál obsahuje:

- *Správa z vykonanej kontroly*
- *Návrh na uznesenie*

Predkladateľ: Mgr. Horváthová

Spracovateľ: Mgr. Horváthová

Návrh na uznesenie

Mestské zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 13.09.2022

A: Prerokovalo:

➤ *Správu o výsledku kontroly dodržiavania zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znp. a interných predpisov pri poskytovaní sociálnej služby, ktorým je v rozsahu svojej pôsobnosti poskytovateľ mesto Sereď, iných sociálnych služieb /neverejných poskytovateľov/, ktorým majú povinnosť mestá a obce poskytovať finančný príspevok s účinnosťou od 31.12.2021 a od 01.01.2022*

B: Berie na vedomie

➤ *Správu o kontrole bez pripomienok*

Hlavná kontrolórka mesta Sered'

Správa

➤ V súlade s plánom kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky na II. polrok 2022, schválený na rokovaní Mestského zastupiteľstva v Seredi bola hlavnou kontrolórkou mesta začatá kontrola dodržiavania zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znp. a interných predpisov pri poskytovaní sociálnej služby, ktorým je v rozsahu svojej pôsobnosti poskytovateľ mesto Sered', iných sociálnych služieb /neverejných poskytovateľov/, ktorým majú povinnosť mestá a obce poskytovať finančný príspevok s účinnosťou od 01.01.2022 v zmysle §110a).

Kontrolovaný subjekt: Mesto Sered', zastúpené primátorom mesta Ing. Martinom Tomčányim
Kontrolný orgán: hlavná kontrolórka, Mgr. Zuzana Horváthová
Kontrolované obdobie od 01.01.2022

Použité predpisy:

Zák. č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

Zákon č. 448/2008 o sociálnych službách v znp. /ďalej len „Zákon“/

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sered' na roky 2015-2024

VZN 1/2009 o úhradách za sociálne služby v znení zmien a doplnkov

Zákon č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky

Cieľ kontroly:

- **Dodržiavanie ustanovení zákona o sociálnych službách v znp.,**
- **zamerat' sa na finančný dopad pre rozpočet mesta po prijatí zákona č. 484/2021 Zz**
- **dodržiavanie zásad „hospodárnosti a efektívnosti pri vynakladaní finančných prostriedkov z príslušnej položky na kontrolovanú oblasť – poskytovanie sociálnych služieb.**

Vykonanou kontrolou bolo zistené:

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v § 4 ods. 3 stanovuje obsah úloh, ktoré obec v rámci samosprávy zabezpečuje, plní, vykonáva...., pod písmenom p) je plnenie úloh na úseku sociálnej pomoci podľa osobitného predpisu. Osobitným predpisom je zákon č. 448/2008 Z.z. v znp. o sociálnych službách.

Zákon č. 448/2008 Z.z. v § 110 ah/ ukladá, cit: „Povinnosť obce uviesť komunitný plán do súladu s § 83 ods. 5 do 31.06.2018.

Na základe vykonanej kontroly konštatujem:

- **Kontrolovaný subjekt vypracovaním nového komunitného plánu na roky 2019 – 2023 splnil podmienku zákona /uvedenie komunitného plánu do súladu s § 83 ods. 5 zákona č. 448/2008 Z.z.**

- **Kontrolovaný subjekt predložil komunitný plán na schválenie MsZ 15.11.2018 a uznesením č. 196/2018 MsZ komunitný plán schválilo.**

Komunitný plán na roky 2019-2023 v bode 4.1 obsahuje odporúčanie, cit: „Odporúča sa využiť stratégiu WT /W - v komunitnom pláne označenie pre slabé stránky, T- ohrozenia/ kde sa mesto môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené.

Odporúča sa v meste zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať iným poskytovateľom v meste Sereď“. V záverečnej časti komunitného plánu je uvedené, cit:“ Úspech realizácie strategických cieľov a opatrení stanovených v Komunitnom pláne sociálnych služieb bude podmienený mierou spolupráce dotknutých subjektov a vhodným zabezpečením finančných, materiálnych a personálnych podmienok potrebných na rozvoj sociálnych služieb v meste Sereď.“

Východiskovým dokumentom pre plánovanie, rozvoj a financovanie služieb vrátane sociálnych služieb na území mesta Sereď je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sereď na roky 2015 – 2024. Ako priorita v Sociálnej oblasti a zdravotníctve je v PHSR plánovaný cieľ: Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu. Ciele vyplývajúce z PHSR sú zadefinované v komunitnom pláne na roky 2019-2023

Zákon č. 448/2008 v § 78b ods. 3) uvádza, že ak v čase podania žiadosti o finančný príspevok na Ministerstvo, obec alebo neverejný poskytovateľ ešte neposkytujú sociálnu službu, jej prílohou musí byť vyjadrenie príslušnej obce o súlade poskytovania sociálnej služby s komunitným plánom sociálnych služieb príslušnej obce, ak ide o finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby uvedenej v § 25 noč'aháreň –máme v meste Sereď, § 35 – zariadenie pre seniorov - máme v meste Sereď, ale nie vlastné, čo znamená, že nie sme poskytovateľom/, § 36 – zariadenie opatrovateľskej služby – nemáme v meste Sereď, a § 40 – denný stacionár /nemáme v meste Sereď/.

Ako príklad dôležitosti komunitného plánu okrem smerovaní sociálnej pomoci, ktoré sú v ňom na obdobie určitých rokov stanovené, uvediem situáciu. Ak by verejný /obec, VÚC/ alebo neverejný poskytovateľ sociálnej služby v uvedenej v § 78b ods. 3) Zákona na území nášho mesta, požiadal o finančný príspevok Ministerstvo a komunitný plán mesta, by nemal poskytovanie alebo zabezpečovanie danej služby zahrnuté v komunitnom pláne, ministerstvo by neverejnému a rovnako ani verejnému poskytovateľovi sociálnej služby dotáciu neposkytlo.

Sociálne služby podľa druhu sú uvedené v § 12 Zákona nasledovne:

- a) sociálne služby krízovej intervencie,
- b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi,
- c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku
- d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, e) podporné služby,

Vyššie uvedené sociálne služby podľa odseku možno účelne a vhodne spájať.

V § 12 Zákona je uvedených celkom 34 druhov sociálnych služieb, na ktoré má občan nárok ktoré sa poskytujú formou ambulantnou, terénnou, pobytovou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba (prijímateľ sociálnej služby) zdržiava.

Kontrolovaný subjekt – mesto Sereď je poskytovateľom sociálnych služieb. Podmienkou poskytovania sociálnych služieb je zaregistrovanie do Registra poskytovateľov

sociálnych služieb.

Na základe vykonanej kontroly konštatujem:

Mesto Sereď, je v Registri poskytovateľov sociálnych služieb zapísané ako verejný poskytovateľ opatrovateľskej služby, denného centra, nocľahárne.

Kontrolovaný subjekt je zaregistrovaný ako poskytovateľ sociálnej služby – nocľaháreň v období 3 po sebe nasledujúcich mesiacov /od 15.12. – 15.03. nasledujúceho roku/.

Z vyššie uvedených sociálnych služieb zákon umožňuje žiadať finančný príspevok Ministerstvom len v prípade „nocľahárne“.

• **Opatrovateľská služba § 41 zákona – sociálna služba** na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku. Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách alebo podľa jednotlivých úkonov podľa prílohy č. 4. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je minimálny rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3, ak sa poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby nedohodne inak v zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

Kontrolovaný subjekt mesto Sereď ako verejný poskytovateľ sociálnej služby v súlade s § 72 ods. 2) Zákona, určil sumu úhrady za službu, spôsob jej určenia a platenia zmluvou podľa § 74 Zákona v súlade so VZN č. 12/2019 ktorým sa mení a dopĺňa VZN mesta Sereď č. 1/2009 o úhradách za sociálne služby v znení VZN mesta Sereď č. 16/2011, ktorá je 1,50 €/hod.

• **Denné centrum – podporná služba** § 56 zákona č. 448/2008 Z.z – cit: „V dennom centre sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou“.

V dennom centre sa najmä

- a) poskytuje sociálne poradenstvo,
- b) zabezpečuje záujmovú činnosť.

• **Nocľaháreň** - sociálna služba krízovej intervencie § 25 zákona č. 448/2008V nocľahárni sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a) a i), ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať,

a) poskytuje

1. ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania,
2. sociálne poradenstvo,
3. nevyhnutné ošatenie a obuv,

b) utvárajú podmienky na

1. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
2. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

Kontrolovaný subjekt mesto Sereď ako verejný poskytovateľ sociálnej služby v súlade s § 72 ods. 2) Zákona, určil sumu úhrady za službu, spôsob jej určenia a platenia zmluvou podľa § 74 Zákona v súlade so VZN č. 1/2009 o úhradách za sociálne služby, ktorá je určená vo výške 0,80 €.

Kontrolovaný subjekt vynaložil na sociálne služby celkom v roku:

2021

Výdavky vo výške 467 242 € v tom:

- 30 000 € - Prerozdelené dotácie v súlade s VZN

- 370 382 € - Opatrovateľská služba
- 8 701 € - Denné centrá pre seniorov v tom dar od Amazon 5000 €.
- 2 995 € - úhrady súvisiace s pobytom občana v zariadení pre seniorov, posudky
- 22 084 € - príspevok na stravovanie seniorov
- 12 258 € - príspevky pri narodení dieťaťa, dávka v hmotnej núdzi.
- 4 443 € - jednorazové sociálne dávky pre občanov v hmotnej núdzi, náklady na pohreby občanov.
- 16 379 € - výdavky spojené s prevádzkovaním nočľahárne.

Príjmy vo výške 185 619 € v tom:

- 102 890 € - Dotácia na opatrovateľskú službu - Na základe Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku uzatvorenej medzi mestom Sereď a Implementačnou agentúrou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR boli mestu Sereď v roku 2021 poskytnuté finančné prostriedky z operačného programu Ľudské zdroje na spolufinancovanie realizácie aktivít projektu „Podpora opatrovateľskej služby v meste Sereď“ vo výške.
- 77 729 € - za opatrovateľskú službu - poplatky vyberané od 1.1. 2020 v zmysle VZN č. 1/2009 o úhradách za sociálne služby v znení VZN č. 12/2019 vo výške 1,50 € za hodinu opatrovateľskej služby.
- 5000 € - Denné centrá pre seniorov - dar od spoločnosti Amazon.

Súčasťou podielových daní sú okrem finančných prostriedkov prepočítané na prepočítaný počet detí aj finančné prostriedky prepočítané na osoby 62+.

Podľa východiskových štatistických údajov a podielu obcí na výnose DPFO pre rok 2021, prepočítaný na osoby 62+, boli mestu Sereď poskytnuté finančné prostriedky vo výške 372 507,33 €.

Na základe vyššie uvedeného konštatujem:

Kontrolovaný subjekt vynaložil z vlastných finančných zdrojov v roku 2021 finančné prostriedky určené pre osoby +62 celkom vo výške **218 543 € nasledovne:**

- **189 763 € - Opatrovateľská služba** /90% prijímateľov sú osoby 62+, 10 % predstavujú prijímatelia ZŤP pod 62 rokov/, po odrátaní nenávratného príspevku vo výške 102 890 € a poplatkov za opatrovateľskú službu od prijímateľov opatrovateľskej služby vo výške 77 729 € z celkových výdavkov 370 382 €
- **3 701 € - Denné centrá pre seniorov**, po odrátaní daru od spoločnosti Amazon.
- **2 995 € - úhrady súvisiace s pobytom občana v zariadení pre seniorov**, posudky
- **22 084 € - príspevok na stravovanie seniorov**

Za výdavky z rozpočtu mesta pre skupinu osôb 62+, je potrebné považovať aj daňové úľavy, ktoré kontrolovaný subjekt poskytuje tejto skupine občanov v meste Sereď.

Na základe vykonanej kontroly konštatujem:

V roku 2021 predstavovali úľavy na daniach a poplatkoch pre osoby staršie ako 62 rokov poplatok za komunálny odpad a viac ako 65 rokov – daň z nehnuteľností a daň za psa **celkom 30 357,95 €**

Daň z nehnuteľností – 17 324,47 €/cca 2080/

Daň za psa – 1 657,68 €/249 osôb/

Poplatok za komunálny odpad – 11 375,80 €/2017 osôb/

2022.

Schválený návrh rozpočtu na rok 2022 predpokladá v Sociálnej oblasti:

Výdavky pre vo výške 468 130 €.

- 392 800 € - opatrovateľská služba
- 30 000 € - Prerozdelené dotácie v súlade s VZN
- 12 180 € - Denné centrá pre seniorov (okrem energií, tie sú vo výdavkoch na verejnú správu)
- 3000 € - úhrady súvisiace s pobytom občana v zariadení pre seniorov, posudky
- 23 500 € - príspevok na stravovanie seniorov
- 14 000 € - príspevky pri narodení dieťaťa, dávka v hmotnej núdzi.
- 4 443 € - jednorazové sociálne dávky pre občanov v hmotnej núdzi, náklady na pohreby občanov.
- 16 379 € - výdavky spojené s prevádzkovaním nočľahárne.
- 4 000 € - jednorazové sociálne dávky pre občanov v hmotnej núdzi, náklady na pohreby občanov.
- 18 050 € - útulok pre občanov bez prístrešia – na zabezpečenie prevádzky (mzdy, energie, materiálové výdavky, príp. nájom)

Príjmy vo výške 190 000 €

- 120 000 € - transfer na sociálnu službu - opatrovateľská služba
- 70 000 € - poplatky za opatrovateľskú službu.

Východiskové štatistické údaje podielu obcí na výnose DPFO **pre rok 2022** , po úprave jún 2022, avizujú **príjem** pre mesto Sereď, prepočítaný na osoby 62+, **vo výške 372 507,33 €**

Na základe vyššie uvedeného konštatujem:

Za predpokladu, že výdavky ako aj príjmy v roku 2022 sa budú vyvíjať tak ako sú predpokladané možné konštatovať, že kontrolovaný subjekt z vlastných finančných zdrojov vynaloží v roku 2022 finančné prostriedky určené pre osoby +62 celkom vo výške **241 180 € nasledovne:**

- **202 800 € - Opatrovateľská služba** /90% prijímateľov sú osoby 62+, 10 % predstavujú prijímatelia ZŤP pod 62 rokov/, po odrátaní nenávratného príspevku vo výške 120 00 € a poplatkov za opatrovateľskú službu od prijímateľov opatrovateľskej služby vo výške 70 000 € z celkových výdavkov 392 800 €
- 12 180 € - Denné centrá pre seniorov,
- 3 000 € - úhrady súvisiace s pobytom občana v zariadení pre seniorov, posudky
- 23500 € - príspevok na stravovanie seniorov

Daňové úľavy predstavujú na rok 2022 predstavujú úľavy na daniach a poplatkoch pre osoby staršie ako 62 rokov celkom 33 482,72 €:

Daň z nehnuteľnosti – 20 328,74 €/2164 osôb 65+ /

Daň za psa – 1 620,18 €/235 osôb 65+ v/

Poplatok za komunálny odpad – 11 533,80 €/2045 osôb +62/

Z vyššie uvedeného vyplýva, že kontrolovaný subjekt na skupinu osôb 62+ vynaloží z vlastných finančných zdrojov celkom /241 180 €+ 33482,72 €/ **274 662,72 €**

Na základe vykonanej kontroly konštatujem:

Kontrolovaný subjekt pri nakladaní s finančnými prostriedkami dodržal zásadu hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti. Ostatné finančné prostriedky, ktoré kontrolovaný subjekt získal z podielových daní boli vynaložené v súlade so schváleným rozpočtom vo výdavkovej časti rozpočtu v kapitole Sociálna oblasť.

Zákonom č. 484/2021, ktorý nadobudol účinnosť v časti 31.12.2021 a v časti od 01.01.2022 bol zmenený a doplnený zákon č. 448/2008 Z.z.

Najvýznamnejšie zmeny nastali v doplnení nových povinností pre obce, v oblasti

poskytovania finančných príspevkov neverejným poskytovateľom sociálnych služieb,

Zmeny a doplnenia § 8 zákona účinné od 31.12.2021

V zmysle § 8 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z.z. Obec a vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti **zabezpečuje** dostupnosť sociálnej služby pre fyzickú osobu, ktorá je odkázaná na sociálnu službu, a právo výberu sociálnej služby za podmienok ustanovených týmto zákonom.

V zmysle § 8 ods. 4 „Obec v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osobe, ktorá žiada o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby, po zabezpečení jej práv podľa § 6 ods. 1 a ods. 2 písm. b),

a) poskytne sociálnu službu sama, ak je poskytovateľom tejto sociálnej služby zapísanej do registra sociálnych služieb (ďalej len "register"), alebo

b) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u iného poskytovateľa sociálnej služby zapísanej do registra.

Ak má v zmysle §8 ods. 6 fyzická osoba vydané právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, obec alebo vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti poskytne fyzickej osobe sociálnu službu, alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 podľa poradia na základe vopred určených a zverejnených podrobností vedenia tohto poradia.

Na základe vykonanej kontroly konštatujem:

Kontrolné zistenie:

Kontrolovaný subjekt, nemá v zmysle § 8 ods. 6 zák. č. 448/2008 Z.z. zverejnené podrobnosti vedenia poradia pri poskytovaní opatrovateľskej služby.

Odporúčam kontrolovanému subjektu v termíne najneskôr do 30.09.2022 zverejniť v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 448/2008 Z.z. podrobnosti vedenia poradia záujemcov o sociálnu službu v zmysle citovaného ustanovenia zákona.

V § 8 ods. 8 zákona č. 448/2008 Z.z. je ustanovená **povinnosť pre obce** v rámci svojej pôsobnosti **poskytnúť alebo zabezpečiť** sociálnu službu **FO bezodkladne** v zákonom stanovených prípadoch na **základe písomnej žiadosti** FO, ktorá má záujem o poskytovanie sociálnej služby. Písomná žiadosť o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby musí obsahovať náležitosti uvedené v § 8 ods. 2.

V zmysle uvedeného kontrolovaný subjekt poskytne sociálnu službu, ktorá je zapísaná v Registri, alebo zabezpečí sociálnu službu u poskytovateľa /verejného, neverejného/, ktorý je zapísaný v Registri poskytovania sociálnych služieb na základe písomnej žiadosti o poskytovanie alebo zabezpečenie sociálnej služby, ktorá musí obsahovať náležitosti uvedené v tomto zákone.

Pri bezodkladnom poskytnutí alebo zabezpečení poskytovania sociálnej služby fyzická osoba **predloží žiadosť dotatočne**.

§ 73 – úhrada za sociálnu službu

V § 73 ods. 11 je uvedené cit: „Ak prijímateľ sociálnej služby nemá príjem alebo jeho príjem nepostačuje na platenie úhrady za sociálnu službu, **môže úhradu za sociálnu službu alebo jej časť platiť aj iná osoba**. Osoba podľa prvej vety môže uzatvoriť s poskytovateľom sociálnej služby zmluvu o platení úhrady za sociálnu službu.

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt má v súčasnosti uzatvorené dve zmluvy o platení časti úhrady za občanov umiestnených v zariadení pre seniorov. Kontrolovaný subjekt preveril príjmy a majetkové pomery klientov a vykonaným preverovaním zistil, že občania mesta nemajú dostatočný príjem na úhradu sociálnej služby a rovnako blízkych, ktorí by sociálnu službu doplatili. V tomto prípade je kontrolovaný

subjekt mesto Sereď inou osobou, ktorá dopláca časť úhrady za sociálnu službu.

Vyššie ustanovenie uvádzam vo význame, poukázať na možnosť uhrádzať sociálnu službu alebo jej časť za poskytovanie sociálnej služby prijímateľovi sociálnej služby, na rozdiel od povinnosti uloženej Zákonom v § 75 a nasledovné zákona nižšie uvedené.

TRETIA HLAVA Zákona - Finančná podpora neverejného poskytovateľa sociálnej služby poskytujúceho sociálnu službu vo verejnom záujme zmeny s účinnosťou od 31.12.2021
Zmeny a doplnky v § 75 Zákona majú **dopad na rozpočet kontrolovaného subjektu.**

§ 75 Znenie ods. 1) platné do 31.12.2021 bolo, cit:“ Obec je povinná poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o poskytovanie tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby, okrem neverejného poskytovateľa sociálnej služby krízovej intervencie, požiadala obec a poskytuje.„

Znenie ods. 1) § 75 Zákona platné od 31.12.2021, cit: „Obec je povinná poskytovať finančný príspevok na prevádzku /FPP/ poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk a poskytuje:

a) **sociálnu službu v zariadení, ktorým je**

1. nízkoprahové denné centrum,
2. zariadenie pre seniorov,
3. zariadenie opatrovateľskej služby,
4. denný stacionár,

b) **terénnu sociálnu službu krízovej intervencie,**

c) **nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu,**

d) **pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31,**

e) **opatrovateľskú službu,**

f) **prepravnú službu.**

Ods. 2) § 75 Obec je povinná poskytovať finančný príspevok pri odkázanosti /FPO/ fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy pri poskytovaní sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk a poskytuje opatrovateľskú službu.

Z ods. 2 bolo rovnako ako z ods. 1 vypustené slovné spojenie „ak o poskytovanie tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadala obec a poskytuje opatrovateľskú službu.

Z vyššie uvedených ustanovení zákona je zrejmé, že obce nemali do prijatia novely zákona povinnosť uhrádzať finančné príspevky každému neverejnému poskytovateľovi sociálnych služieb, ktorý poskytuje službu nášmu občanovi, ale iba tomu, ktorého kontrolovaný subjekt - mesto Sereď požiadalo /neverejného poskytovateľa/ o poskytnutie sociálnej služby pre nášho občana.

Z uvedených ustanovení zákona účinných od 31.12.2021 vyplýva kontrolovanému subjektu povinnosť poskytovať finančné príspevky uvedené v ods. 1) a 2) § 75 Zákona, neverejným poskytovateľom sociálnych služieb za podmienok uvedených v zákone.

Mesto Sereď je povinné poskytnúť finančný príspevok na prevádzku a finančný príspevok pri odkázanosti FO na pomoc inej fyzickej osobe neverejnému poskytovateľovi, ktorého si vybral poberateľ sociálnej služby pri splnení zákonných podmienok .

Na základe vyššie uvedeného konštatujem.

Schválený rozpočet na rok 2022 nemá vo svojej výdavkovej časti bežného rozpočtu

vyčlenené finančné prostriedky na financovanie neverejných poskytovateľov.

Z dôvodu novej povinnosti určenej zákonom odporúčam kontrolovanému subjektu vyčleniť v rozpočte mesta na rok 2022 finančné prostriedky minimálne vo výške doručených žiadostí o úhradu finančného príspevku.

Kontrolovaný subjekt je povinný poskytnúť finančné príspevky v zmysle ods. 5) § 75 na základe doručených zmlúv o poskytovaní sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 neverejným poskytovateľom.

Ku dňu ukončenia kontroly eviduje kontrolovaný subjekt celkom 13 žiadostí, z ktorých nebola vybavená ani jedna.

V § 75 ods. 9) Zákona je uvedené cit: „finančná podpora podľa tejto hlavy sa poskytuje neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý poskytuje sociálnu službu vo verejnom záujme.

Z uvedeného vyplýva, že kontrolovaný subjekt je povinný preveriť:

- či je žiadosť podaná neverejným poskytovateľom, ktorý poskytuje sociálnu službu vo verejnom záujme. Vo verejnom záujme je služba poskytovaná, ak sa sociálna služba poskytuje neverejným poskytovateľom sociálnej služby prijímateľovi sociálnej služby, ktorý je na sociálnu službu odkázaný /odkázanosť sa vždy preukazuje posudkom posudkového lekára, ktorý je podkladom pre vypracovanie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu/ a poskytovanie sociálnej služby poskytovanej neverejným poskytovateľom sociálnej služby je v súlade s komunitným plánom sociálnych služieb príslušnej obce t.z. či je poskytovanie sociálnej služby v súlade s komunitným plánom mesta Sereď.
- či je príslušný na poskytnutie finančných príspevkov v zmysle ods. 12) a 13) § 75 Zákona.
- Či bola podaná žiadosť o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v zmysle § 110a).

Kontrolovaný subjekt je povinný v zmysle § 75 ods. 14) Zákona poskytnúť príspevok FPP ako aj FPO na základe písomnej zmluvy, najskôr odo dňa uzatvorenia zmluvy o poskytovaní tohto finančného príspevku. Pri určovaní výšky príspevkov bude postupovať mesto Sereď podľa ustanovení § 76 a 77 Zákona.

V zmysle § 75 ods. (16) cit „Ak obec alebo vyšší územný celok zabezpečí fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na sociálnu službu, s trvalým pobytom na svojom území alebo vo svojom územnom obvode poskytovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa sociálnej služby s miestom jej poskytovania na území inej obce alebo v územnom obvode iného vyššieho územného celku, výšku finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby na príslušný rozpočtový rok určí tak, aby zodpovedala výške tohto finančného príspevku na príslušný rozpočtový rok, určenej touto inou obcou alebo týmto iným vyšším územným celkom neverejným poskytovateľom tejto sociálnej služby s miestom poskytovania tejto sociálnej služby na svojom území alebo vo svojom územnom obvode“.

Na účely určenia výšky finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby podľa odseku 16 sa rovnako vzťahuje povinnosť obce podľa § 77 ods. 3 tretej vety a štvrtej vety v rozsahu svojej pôsobnosti zverejňovať do konca apríla príslušného rozpočtového roka priemerné bežné výdavky a priemerné skutočne dosiahnuté príjmy určené podľa § 77 ods. 8 za sociálnu službu, ktorú obec alebo vyšší územný celok v predchádzajúcom rozpočtovom roku neposkytovali alebo nezabezpečovali prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadili alebo založili.

Kontrolné zistenie:

Kontrolovaný subjekt nemal zverejnené údaje v termíne do konca apríla príslušného rozpočtového roka zmysle § 75 ods. 17) Zákona.

Kontrolovaný subjekt zverejnil údaje na základe výsledkov kontroly počas jej výkonu.

Kontrolovaný subjekt zverejnil priemerné bežné výdavky a skutočne dosiahnuté príjmy sociálnej služby poskytovanej verejným poskytovateľom – v zariadení pre seniorov.

Odporúčam kontrolovanému subjektu v termíne najneskôr do 30.10.2022 zverejniť na svojej web. stránke aj údaje o určení výšky príspevku neverejného poskytovateľa sociálnych služieb v zmysle § 75 ods. 16, s miestom poskytovania tejto sociálnej služby na svojom území alebo vo svojom územnom obvode.

§ 76 Zákona

Finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej sa poskytuje neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby na zabezpečenie úkonov sebaobsluhy najmenej vo výške podľa prílohy č. 5 Zákona /Výška príspevku pri poskytovaní opatrovateľskej služby / podľa počtu a štruktúry prijímateľov opatrovateľskej služby z hľadiska stupňa ich odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy. Stupeň odkázanosti je určený na základe vyjadrenia posudkového lekára /posudku/, ktoré je súčasťou vydaného rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu.

§ 77 - Finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby

Výška finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby, sa poskytuje neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý poskytuje pobytovú službu a určí sa podľa druhu sociálnej služby, a ak ide o sociálnu službu poskytovanú v zariadení, aj podľa formy sociálnej služby a kapacity zariadenia tak ako je uvedené v ods. 1) §77 Zákona.

Na základe vykonanej kontroly konštatujem:

Kontrolovaný subjekt nie je poskytovateľom sociálnej služby na účely finančného príspevku na prevádzku, ani nemá zriadenú ani založenú právnickú osobu na poskytovanie týchto sociálnych služieb, preto určuje výšku finančného príspevku na prevádzku neverejnému poskytovateľovi podľa § 77, ods. 8) písm. c) Zákona.

Kontrolovaný subjekt poskytne v zmysle § 78 zákona finančné príspevky preddavkovo a prvý preddavok sa poskytne najneskôr do konca februára príslušného rozpočtového roka. Ak sa tieto príspevky začnú poskytovať v priebehu rozpočtového roka, kontrolovaný subjekt mal tieto finančné príspevky poskytovať preddavkovo, najskôr od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom nárok na tieto finančné príspevky vznikol a najneskôr do posledného dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom vznikol nárok na tieto finančné príspevky.

Na základe vykonanej kontroly konštatujem:

Kontrolovaný subjekt ku dňu ukončenia kontroly neposkytol na základe doručených žiadostí /13/ finančný príspevok v zmysle § 78.

Odporúčam kontrolovanému subjektu vyčleniť v rozpočte finančné prostriedky na poskytovanie príspevkov v zmysle § 76 a 77 Zákona.

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. Januára 2022

§ 110 aq

ods.(13) Ak fyzická osoba, ktorá je odkázaná na sociálnu službu v zariadení uvedenom v § 35 alebo § 36, a ktorej sa k 31. Decembru 2021 poskytuje pobytová sociálna služba v tomto zariadení bez finančnej podpory poskytovania tejto sociálnej služby poskytovaním finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby, doručí po 31. Decembri 2021 obci v rozsahu jej pôsobnosti písomnú žiadosť o zabezpečenie poskytovania pobytovej sociálnej

služby v zariadení uvedenom v § 35 alebo § 36 podľa § 8 ods. 1, obec poskytne za podmienok ustanovených týmto zákonom neverejnému poskytovateľovi pobytovej sociálnej služby v zariadení uvedenom v § 35 alebo § 36, ktorého si táto fyzická osoba vybrala, finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby na rozpočtový rok 2022 na túto fyzickú osobu vo výške

- a) od 1 200 eur do výšky určenej podľa § 77 v znení účinnom od 1. Januára 2022,*
- b) určenej podľa § 77 v znení účinnom od 1. Januára 2022, ak je takto určená výška finančného príspevku nižšia ako 1 200 eur.*

Ods. (14) Určenie výšky finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby na rozpočtový rok 2022 podľa odseku 13 sa rovnako vzťahuje aj na určenie výšky tohto finančného príspevku na rozpočtový rok 2022 obcou za podmienok ustanovených týmto zákonom neverejnému poskytovateľovi pobytovej sociálnej služby v zariadení uvedenom v § 35 alebo § 36 na fyzickú osobu, ktorá nie je fyzickou osobou podľa odseku 13,

- a) ktorej po 31. Decembri 2021 obec zabezpečí poskytovanie pobytovej sociálnej služby v zariadení uvedenom v § 35 alebo § 36 podľa § 8 ods. 1 u tohto neverejného poskytovateľa sociálnej služby, ktorého si táto fyzická osoba vybrala, a*
- b) o ktorú sa zvýši počet prijímateľov sociálnej služby, na ktorých obec poskytuje neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby tento finančný príspevok na rozpočtový rok 2022 oproti počtu prijímateľov sociálnej služby k 31. decembru 2021, na ktorých poskytovala obec neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby tento finančný príspevok na rozpočtový rok 2021.*

Na záver:

- *Vykonanou kontrolou boli zistené nedostatky, ktoré kontrolovaný subjekt nezabezpečil, resp. nevykonával v zmysle Zákona súvisiace s ustanoveniami platnými od 31.12.2021 a od 01.01.2022. K zisteným nedostatkom boli navrhnuté opatrenia a termíny na ich odstránenie.*
- *Na základe konštatovaných zistení, nebolo zistené nehospodárne nakladanie s verejnými finančnými prostriedkami.*
- *Novelou zákona boli obciam uložené povinnosti, ktoré si vyžadujú množstvo administratívnych úkonov súvisiacich so zverejňovaním, kontrolou zúčtovania poskytnutých príspevkov, vypracovaním zmlúv, v zákonom určených termínoch odovzdávať údaje do informačného systému sociálnych služieb*
- *Na záver kontroly zdôrazňujem skutočnosť, že výška finančných prostriedkov, ktoré sú obce a mestá vynakladať pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb je zákonom stanovená na rok 2022. V čase ukončenia kontroly nie je zrejmé ako sa bude postupovať v roku 2023 /či táto povinnosť bude zákonom zrušená pre mestá a obce, alebo sa poplatok zvýši, resp. zostane na úrovni roku 2022, preto aj zostavovanie rozpočtu na budúci rok je v tejto oblasti nejasné.*

Upozorňujem, že je potrebné zákon rešpektovať, dodržiavať a požadované finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom uhradiť v zmysle zákona, a to aj napriek tomu, že ZMOS na mimoriadnom sneme zásadne odmietol:

- *snahy o centralizáciu výkonu originálnych pôsobností obcí cez ekonomické nástroje a účelové kritériá stanovené v zákonoch,*
- *povinnosť obcí v súvislosti s novelou zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách s účinnosťou od 1. 1. 2022, ktorou sa zasiahlo do originálnych kompetencií miest a obcí najmä tým, že štát prikázal obciam a mestám uzatvárať obchodné, ale aj občianskoprávne vzťahy*

v súvislosti s prijatými zmenami vo veci spolufinancovania neverejných poskytovateľov sociálnych služieb obcí.

Kontrolovaný subjekt bol ako povinná osoba oprávnený v zmysle § 21 písm. b) 357/2015 Z.z o finančnej kontrole a audite v lehote do 18.08.2022 podať písomné námietky ku kontrolným zisteniam, k odporúčaným opatreniam a k lehote na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku, uvedených v návrhu správy. Kontrolovaný subjekt nepodal v určenom termíne námietky, preto sa rozsah a obsah kontroly nemení.

V Seredi: 19.08.2022

*Mgr. Zuzana Horváthová
Hlavná kontrolórka mesta*